

Anestezi

Normal koşullar altında bize acı verecek birçok operasyon, anestezi yöntemleri sayesinde ağrısız ve acısız hale dönüşebiliyor. Peki, nasıl?

Anestezi, uzman hekimler tarafından sürekli bir gözetim altında uygulanır.

Yaşamımız sırasında, zaman zaman öyle sağlık sorunlarıyla karşılaşırız ki, hekimler bundan kurtulmanın ancak operasyonla olası olduğuna karar verirler. Diş çektirmekten bademcik aldirmaya, hatta çok daha ciddi ameliyatlara kadar hemen her operasyonun (ameliyat ve benzeri uygulamalar) ortak bir yönü var: Anestezi olmadan gerçekleştirildiklerinde, acıya neden olmaları. Aslında acı ve ağrı, vücudun kendini koruma mekanizmasının bir parçası. Vücut, her koşulda kendi bütünlüğünü korumaya dayalı bir işleyişe sahip. Örneğin, yürürken yanlışlıkla ayağınızı bir taşla vurduğunuz düşünün. Hemen ayağınız acımaya başlar. Bunun nedeni, vücudunuzun size ayağınızda bir sorun olduğunu anlatmaya çalışması. Böyle bir durumda duyduğunuz acı, sizi daha dikkatli olmaya iter. Acı, aslında vücudunuza zarar verecek ya da vermeyecek şeyleri birbirinden ayırabilmenizi sağlayan bir duyu çeşididir. Ancak, operasyon gerektiren durumlarda, acı duyusunun varlığı bir sorun oluşturur. Yapılacak olan işlemin sonuçta yararlı

olacağını hasta bilir. Ancak, bunu bilmek, vücuda yapılan işlemler sırasında acı duyusunun devreye girmesini engellemez. Vücut, operasyon sırasında yapılan işlemlere doğal olarak acı ve ağrıyla karşılık verir. İşte, acı ve ağrının üstesinden gelmek için, hekimler anestezi adı verilen uyuşturma tekniklerini kullanırlar.

İyi ki Bugün İlk Anestezi Yöntemleri Kullanılmıyor!

Anestezi, gerçekleştirilecek operasyon sırasında hastanın acı çekmemesini sağladığı gibi, hastanın hareket etmesinin önüne geçerek hekimlerin işini daha kolay yapabilmelerini de sağlar. Tarih boyunca, bu düşünceden hareketle uygulanmış ilk anestezi yöntemleri arasında son derece ilginç, hatta gülünç uygulamalara rastlanır. Örneğin, 17. yüzyılın sonlarında İtalya'da uygulanan bir yöntemde, hekimler hastalarını bilinçleri kaybolana dek soluksuz bırakıyor. Bayılan hastaya hemen operasyon yapıyorlardı. Bir diğer ilginç yöntemin de, başa vurarak bayıltma olduğu belirtiliyor. Bir bademin kabuğunu kırarak kadar sert, ama çekirdeğini kırmayacak kadar ölçülü bir darbeye başa vurularak hasta bayıltılıyordu. Ancak, bu tip yöntemlerde el ayarının kaçması nedeniyle henüz bayıltma aşamasındayken kaç hastanın kaybedildiği konusunda bir bilgi olmasa da, bu sayının bir hayli çok olduğunu tahmin etmek pek zor değil. Bunun dışında adamotu, afyon ve alkol de hastaları uyuşturmak için geçmişte kullanılmış olmakla birlikte, bunların farklı zararlarının hastalar için büyük tehlike oluşturduğu da biliniyor. Bugün bildiğimiz anlamda ilk düzgün anestezi uygulamalarının tarihi 1840'lı yıllara uzanır. İlk olarak 1844 yılında Horace Wells adlı bir diş hekimi, hastaya azot protoksit gazı koklatarak bir diş ağrısız çektiğini açıklar. William Thomas Green Morton, hayvanlar üzerinde gerçekleştirdiği eter deneylerinin ardından, 1846'da bir diş ağrısız çekmeyi başarır. Böylece tarihe "Eterin Babası" olarak geçer ve anestezi kavramını tıp gündemine yerleştirir.

